

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 2C/119/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207153
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Klukoš
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2013:5912207153.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudcom JUDr. Branislavom Klukošom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietá.

Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 175,-Eur z titulu majetkovej škody a sumy 110,64 Eur z titulu nemajetkovej ujmy. V odôvodnení svojej žaloby uviedol, že žalobca ako oprávnený subjekt navrhol zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 5730006 dlžníkom V., pričom exekučné konanie bolo vedené pod sp.zn. EX 1312/2006. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel obsiahnutých v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na časť potrebnú k posúdeniu a rozhodnutiu (v skutočnosti súd nemá inú legálnu možnosť, než o návrhu len na základe posúdenia osoby nového exekútora rozhodnúť, a teda do konania nevstupujú žiadne iné informačné podnety a nevykonáva sa dokazovanie), nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase exekúcie. V predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa poškodený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Poškodený sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 01.12.2010 o zmene súdneho exekútora.

Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne:

a/ majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne plynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom, a to vo výške 70,-Eur (správa

pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému), 40,-Eur (udržiavanie a správa informačného systému), 50,-Eur (administrácia listín a komunikácia s pôvodným súdnym exekútorom), 15,-Eur (administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde). Celkove vynaložil poškodený vo veci správa a vymáhania svoje pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom sumu 175,- Eur, ktorá by nezaťažila poškodeného, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu;

b/ nemajetková ujma v peniazoch je vo výške 110,64 Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané ustanovením § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík:

- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolvencii povinného.

Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov. Ďalej žalobca poukázal aj na ďalšie dôvody na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy, a to neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou aj jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. V ďalšom žalobca poukázal na nálezy Ústavného súdu SR týkajúce sa primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania sumu 110,64 Eur, pričom uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny Ústavného súdu SR, teda 663,88 Eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,32 Eur za mesiac. V danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 76 dní. Žalobca napokon uviedol, že v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, do podania žaloby však žalovaný na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe doručenom tunajšiemu súdu dňa 24.06.2013 žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, a to z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nedostatky podanej žaloby, ktoré spôsobujú zmatečnosť podania, keď žalobca uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. Taktiež z podania žalobcu nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 211/2012, sp.zn. IV. ÚS 366/2012, sp.zn. IV. ÚS 374/2012). Pokiaľ ide o uvádzané prieťahy v konaní, žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovaného, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prieťahy v príslušných konaniach predsedovi okresného

súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.j. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. Judikatúra Ústavného súdu SR (konkrétne nález III. ÚS 69/2011-25) poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantius iura (každý nech si stráži svoje právo). Všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Žalovaný ďalej poukázal na to, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli mu doručené dňa 23.04.2012. Vzhľadom na to, že už dňa 27.09.2012 bola okresnému súdu doručená žaloba, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. V takom prípade ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody výzvy na doplnenie žiadosti, napriek tomu žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. Ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. ustanovujú všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote je potrebné uviesť, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorskeho spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z. Žalovaný zároveň pripustil, že v niektorých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť, v takých prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu oprávneného tak, aby v tejto lehote rozhodol zároveň aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Žalobcovi však nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, a to podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z.z. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom stanovenú lehotu a lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy a teda za nesprávny úradný postup. Zároveň žalovaný poukazuje aj na ustanovenie § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, podľa ktorého pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantované článkom 48 ods. 2 Ústavy SR je pritom kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ústavnou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä kritéria, ako sú zložitnosť vecí, správanie účastníka a postup súdu. Súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Žalovaný nepovažuje za preukázanú existenciu prieťahov v predmetnom exekučnom konaní.

Pokiaľ ide o materiálnu škodu vo výške 175,-Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,64 Eur, s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísľovaniu škody zo strany žalobcu. Žalobca nekonkretizoval, či ním uvádzané vecné náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk. Žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, nepochybne pre svoju činnosť potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prieťahov, ale aj pred

týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebiehali. Pokiaľ žalobca uvádza ako ďalšiu položku majetkovej škody „udržiavanie“ systému, taktiež ide o činnosť, ktorú musí vykonávať na každodennej báze, najmä pri poskytovaní úverov v takom rozsahu, ako ich poskytuje žalobca. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy, preto požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecné činnosti je nesprávne a účelové. Rovnako žalobca nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR je potrebné uviesť, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody zo strany žalobcu a preskúmanie predmetného nároku je znemožnené. Žalobca nepreukázal jednak vznik, a ani výšku škody. Pokiaľ sa domáha nahradenie nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške pomernej k času tvrdeného omeškania vypočítanú zo základu 663,88 Eur na rok (suma, ktorú v niektorých nálezoch priznal Ústavný súd SR), žalovaný poukázal na viacero náleзов Ústavného súdu SR, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 Eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30 Cdo/675/2011, odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ nebolo zo strany žalobcu preukázané ani to, akým spôsobom uvedená situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. V ďalšom poukázal žalovaný na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, je potrebné uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka zohľadniť. S prihliadnutím na charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Taktiež žalovaný poukázal na neexistenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a prípadnou škodou. V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho zástupcu, ako aj v neprítomnosti žalovaného. Žalovaný svoju neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci bez jeho prítomnosti. Právny zástupca žalobcu elektronickým podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.11.2013 požiadal o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, a to až do právoplatného rozhodnutia o otázke nestrannosti a otázke zákonného sudcu. Žalobca tvrdil, že už v podanom návrhu označil skutočnosti, pre ktoré má byť vylúčený sudca poverený prejednaním a rozhodnutím veci. Žalobcovi bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia Okresného súdu Ružomberok nie sú z pojednávania veci vylúčení, s čím žalobca zásadne nesúhlasí. Má za to, že sú dané objektívne dôvody na vylúčenie všetkých sudcov Okresného súdu Ružomberok a rozhodnutie krajského súdu hodnotí ako nesprávne a zakladajúce zásah do jeho základných práv. Keď súd neprerokuje objektívnu námietku vznesenú navrhovateľom skôr, ako otvorí pojednávanie, dopustí sa tým odmietnutia spravodlivosti v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 46/04 z 20. apríla 2005). Otvoreniu pojednávania musí predchádzať definitívne vyriešenie otázky zámeny namietaného súdu a osoby domnelého zákonného sudcu, ktorý je vo veci doposiaľ povolaný rozhodovať. Je neodňateľným právom žalobcu, aby o jeho žalobe rozhodol v prvom stupni samosudca, u ktorého nie sú žiadne pochybnosti o predpojatosti. Právo na nestranného sudcu je súčasťou práva na spravodlivý proces, ktorý je zaručený nielen Ústavou, ale aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobca trval na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná. Dôvodnosť námietky porušenia nestrannosti je závažne podporená tým, že pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť v danej veci, vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach (§ 22 zákona č. 514/2003 Z.z.), vylúčený je sudca aj preto, že získal o veci poznatky iným spôsobom než z dokazovania na konaní a do úvahy prichádza aj vzťah ekonomickej závislosti.

Súd neakceptoval žiadosť právneho zástupcu žalobcu o odročenie nariadeného pojednávania z ním uvádzaných dôvodov s poukazom na skutočnosť, že žalobca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na výzvu súdu výslovne vyjadril, že námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi nepodal (č.l. 17 spisu). V danom prípade však dňa 05.12.2012 zákonný sudca oznámil v zmysle § 15 ods. 1 O.s.p. skutočnosti, ktoré by mohli vzbudiť pochybnosti o jeho zaujatosti, pričom uznesením sp.zn. 9NcC/349/2013 zo dňa 18.04.2013 Krajský súd v Žiline rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Ružomberok JUDr. Janka Majerčíková je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tamomšom súde pod sp.zn. 2C/119/2012 a ostatní sudcovia Okresného súdu Ružomberok nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí. Vzhľadom na uvedené súd viazaný rozhodnutím odvolacieho súdu opakované námietky navrhovateľa ohľadne vyriešenia otázky nestranného súdu a ustanovenia nestranného zákonného sudcu nepovažuje za opodstatnené, keď žalobca vo svojej žiadosti neuviedol žiadne iné/ďalšie skutočnosti, ktoré by mali zakladať vylúčenie zákonného sudcu JUDr. Branislava Klukoša z prejednávania vecí, než tie, ktoré už boli predmetom preskúmania krajským súdom.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5Er/79/2006, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Dňa 27.01.2006 bol na Exekútorický úrad JUDr. Jozefa Rišiana, so sídlom Pivovarská 1069, 010 01 Žilina, doručený návrh na vykonanie exekúcie oprávneným: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava proti povinnému: V., na vymoženie sumy 36.963,-Sk s príslušenstvom na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice č. N 5086/05, NZ 48282/05 zo dňa 15.10.2005 vydaného Notárskym úradom JUDr. Ondreja Ďuriača v Partizánskom. Na základe vyššie uvedeného bola dňa 14.02.2006 tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Jozefa Rišiana o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp.zn. EX 1312/2006. Na základe vyššie uvedeného vykonateľného exekučného titulu súd vydal pre súdneho exekútora JUDr. Jozefa Rišiana poverenie na vykonanie exekúcie pod č. 5508*012231. Dňa 20.09.2010 bol tunajšiemu súdu doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ktoré podanie bolo odoslané súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Rišianovi spolu s výzvou zo dňa 01.10.2010 na vyjadrenie sa k trovám exekúcie a predloženie exekučného spisu. Až v podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 23.11.2010 si súdny exekútor uplatnil trovy exekúcie vo výške 166,21 Eur a zároveň predložil exekučný spis. Uznesením č.k. 5Er/79/2006-25 zo dňa 01.12.2010 bolo žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovie a vykonaním vyššie uvedenej exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, Exekútorický úrad Bratislava, Záhradnícka 60. Zároveň súd určil trovy súdneho exekútora JUDr. Jozefa Rišiana na sumu 146,45 eur. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote JUDr. Jozef Rišian odvolanie v časti výroku o trovách exekúcie. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením č.k. 3CoE/2/2011-43 zo dňa 19.10.2011 (právoplatným dňom 03.11.2011) uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil, v nenapadnutej časti ponechal nedotknuté.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiniením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím

alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom do 30.11.2006 oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom do 30.11.2006 súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vyššie citované ustanovenie zákona nedefinuje pojem nesprávneho úradného postupu, nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

V prejednávanej veci si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 175,-Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 110,64 Eur, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že dňa 20.09.2010 bol Okresnému súdu Ružomberok doručený návrh oprávneného (v prejednávanej veci žalobcu) na zmenu súdneho exekútora v zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením č.k. 5Er/79/2006-25 zo dňa 01.12.2010. V tejto súvislosti však súd poukazuje na to, že po dôjdení návrhu na zmenu súdneho exekútora súd v zákonnej lehote predložil tento návrh pôvodnému súdному exekútorovi na vyjadrenie, vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z.. Pokiaľ exekučný súd rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia, v danom prípade pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu rýchlu a včasnú súčinnosť, preto exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu oprávneného tak, aby v tejto lehote rozhodol zároveň aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému exekútorovi exekučný spis pôvodného súdneho exekútora. Žalobcovi však nič nebránilo v exekučnom konaní využiť účinný prostriedok nápravy, a to podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. V tomto smere súd zdôrazňuje, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (viď I. ÚS 63/00). Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená teda automaticky prieťahy v konaní (ako to konštatuje napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 16/2002), ale je potrebné s ohľadom na konkrétne okolnosti veci posúdiť, či ide o také významné prieťahy, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v konaní. V danom prípade zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie možno usúdiť, že dĺžka exekučného konania od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora (20.09.2010) do vydania rozhodnutia prvostupňového súdu o tomto návrhu (01.12.2010) nie je takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práva žalobcu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to práve vzhľadom na vykonávané úkony exekučného súdu, ktoré boli nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia.

V súlade s výsledkami vykonaného dokazovania súd potom dospel k záveru, že exekučný súd konal v predmetnej veci priebežne a bez zbytočných prieťahov, pričom všetky vykonávané úkony (zaslanie návrhu oprávneného a žiadosť pôvodnému súdnému exekútorovi o vyčíslenie trov exekúcie a doručenie exekučného spisu) smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v súlade s Exekučným poriadkom. V tejto súvislosti nemožno nepoukázať na to, že exekučný súd rozhodol o zmene

exekútora bez zbytočného odkladu po tom, ako mu bola poskytnutá zo strany pôvodného exekútora súčinnosť (do 8 dní! od doručenia exekučného spisu).

Nad rámec uvedeného súd poukazuje aj na skutočnosť, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody žalobcovi, keďže nový exekútor pokračuje v súdnej exekúcii v procesnom štádiu, v ktorom došlo k zmene, a účinky návrhu na vykonanie exekúcie a ostatných procesných úkonov vrátane rozhodnutí zostávajú zachované, a teda pôvodný súdny exekútor mal a mohol až do rozhodnutia súdu o zmene exekútora pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie.

Vo svetle vyššie uvedených skutočností, keďže súd nemal preukázanú existenciu prieťahov v predmetnom exekučnom konaní, t.j. nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, žalobcu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol bez potreby vykonávania ďalšieho dokazovania.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na ich náhradu nepriznal, keď tento si v priebehu konania uplatnil náhradu trov konania, avšak v zákonnej lehote nijako nevyššiel ich výšku a ani z obsahu spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať žaloba na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.